

**Zasady oceniania
z języka polskiego
dla klas 4 - 7
Rok szkolny 2017/2018**

I. CELE EDUKACYJNE

1. Kształcenie sprawności mówienia, słuchania, czytania, pisania w różnych sytuacjach komunikacyjnych.
2. Wyrabianie nawyku krytycznego odbioru tekstów literackich i innych dzieł kultury.
3. Rozwijanie wyobraźni, twórczego myślenia i samodzielności w zdobywaniu wiedzy i działaniu.
4. Przygotowanie do dalszego etapu kształcenia i odgrywania określonych ról społecznych.
5. Wdrażanie do kreatywnej pracy w zespole z przestrzeganiem zasad dyscypliny.
6. Wyrabianie szacunku dla siebie i innych, kształcenie umiejętności skutecznego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów międzyludzkich z uwzględnieniem zasad grzeczności.
7. Kształtowanie nawyku systematycznego planowego wzbogacania wiedzy.

PODSTAWOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE:

1. Umiejętność głośnego oraz cichego czytania ze zrozumieniem.
2. Znajomość treści, a także rozumienie problemów lektur i innych omawianych tekstów.
3. Znajomość i rozumienie podstawowych terminów wiedzy o literaturze i kulturze.
4. Praktyczne stosowanie wiedzy o języku oraz zasad polskiej ortografii.
5. Umiejętność redagowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.
6. Przygotowanie do samokształcenia.

Sposoby oceniania:

- stopień,
- stopień z komentarzem,
- pochwała/nagana,
- ocena opisowa ustna,
- plus/minus.

Skala ocen:

- ocena celująca – 6,
- ocena bardzo dobra – 5-, 5, 5+
- ocena dobra – 4-, 4, 4+
- ocena dostateczna – 3-, 3, 3+
- ocena dopuszczająca – 2-, 2, 2+
- ocena niedostateczna.

II. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Zakres wymagań	Częstotliwość	Oceny
Odpowiedzi ustne, krótkie.	Na każdej lekcji.	Co najmniej 3 odpowiedzi na każdej lekcji dają „+”.
Wypowiedzi ustne, dłuższe (przygotowane w domu w oparciu o konkretny tekst na zadany temat).	W miarę potrzeb.	1 - 6
Kartkówki lub wybrane przez nauczyciela ćwiczenia w „Zeszycie ćwiczeń”.	Co najmniej 3 razy w semestrze.	1 - 5
Prace klasowe (językowo-stylistyczne i gramatyczne).	Przynajmniej 2 razy w semestrze.	1 - 6
Sprawdziany semestralne.	1 raz w semestrze.	1 - 6
Dyktanda.	Co najmniej 2 razy w semestrze.	1 - 6
Prace domowe (dłuższe)	Co najmniej 1 raz w miesiącu.	1 - 6
Prace domowe bieżące (krótkie).	Na każdej lekcji.	„+”, „-”,(brak pracy)
Udział w konkursach.	W zależności od liczby konkursów.	5 za udział, 6 za przejście do kolejnego etapu.
Recytacja wybranego przez nauczyciela utworu literackiego.	Co najmniej 1 raz w semestrze.	1 - 6
Prace dodatkowe (prowadzenie zeszytu lektur spoza kanonu, projekty na zadany temat, referaty przygotowanie fragmentu lekcji).	W zależności od aktywności ucznia i potrzeb.	4 - 6

- Na lekcję uczniowie przynoszą obowiązkowo zeszyt przedmiotowy, właściwy zeszyt ćwiczeń oraz podręcznik. W czasie omawiania lektury - jej egzemplarz.
- Jeżeli uczeń zgromadzi 5 „+” za różne formy aktywności otrzyma ocenę cząstkową 5 (bdb). Jeśli otrzyma 5 „-”, za brak bieżących prac domowych dostaje ocenę cząstkową 1 (ndst).
- Termin sprawdzianu, pracy klasowej nauczyciel przekazuje uczniom z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel ma prawo stosowania kartkówki zamiast ustnej formy odpowiedzi i może jej nie zapowiadać. Kartkówki sprawdzają wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji.
- Sprawdziany czytania ze zrozumieniem - mogą być niezapowiedziane.
- Uczeń jest zobowiązany w terminie do 2 tygodni napisać pracę klasową, na której był nieobecny.
- Uczeń, który był nieobecny na zajęciach, ma obowiązek jak najszybciej uzupełnić zaległości (po jednodniowej nieobecności już na drugi dzień, po dłuższej - w terminie i zakresie uzgodnionym z nauczycielem).
- Konsultacje i możliwość poprawienia ocen - na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych.
- Uczeń ma jedną możliwość poprawienia oceny ze sprawdzianu po uprzednim umówieniu się z nauczycielem w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie od otrzymania oceny.
- Z poprawy nie można otrzymać oceny celującej. Obydwie oceny (ze sprawdzianu i poprawy) brane są pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej. Poprawa nie dotyczy kartkówek, testów kompetencji, sprawdzianów znajomości treści lektur i sprawdzianów czytania ze zrozumieniem.
- Za pracę niesamodzielną lub („ściągnięciem”) podczas pisania prac kontrolnych uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Ocena na koniec semestru lub roku nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, gdyż oceny z różnych form aktywności ucznia posiadają różną wartość.
- **Podstawą uzyskania oceny semestralnej i końcoworocznej są przede wszystkim oceny cząstkowe uzyskane z prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek.**
- Poza formami aktywności, za które uczeń otrzymuje stopień szkolny, wpływ na ocenę semestralną mają:
  - a) stosunek do zajęć i postawa na lekcjach oraz zajęciach dodatkowych,
  - b) zaangażowanie i wysiłek włożone w wykonywanie zadań,
  - c) systematyczność i samodzielność wykonywania prac domowych,
  - d) oryginalność i pomysłowość w prezentowaniu działań twórczych,
  - e) kultura języka.
- Wszystkie prace kontrolne są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego, udostępniane do wglądu rodzicom u nauczyciela podczas spotkań z rodzicami.
- Uczeń zawsze ma prawo poprosić nauczyciela o pomoc, jeśli nie rozumie jakiegoś zagadnienia.

Serdecznie zachęcam do korzystania z tego przywileju!

III. KRYTERIA OCEN

1. Kryteria oceniania prac klasowych/sprawdzianów/kartków, w których zadania są punktowane. Dla ustalenia ocen cyfrowych stosowane są progi przeliczeniowe według następującej skali:

- 100% – celujący
- 96% - 99% punktów - bardzo dobry +
- 91% - 95 % punktów - bardzo dobry
- 90% - 87% punktów – bardzo dobry -
- 86% - 81% punktów - dobry +
- 80% - 75% punktów - dobry
- 74% - 70% punktów - dobry -
- 69% - 65% punktów - dostateczny +
- 64% - 56% punktów - dostateczny
- 55% - 51% punktów - dostateczny –
- 50% - 45% punktów - dopuszczający +
- 44% - 35% punktów - dopuszczający
- 34% - 25% punktów - dopuszczający –
- 24% - 0% punktów - niedostateczny

2. Kryteria oceniania dyktand:

- Jako błąd ortograficzny podstawowy (zaznaczany symbolem „o!”) traktowany jest błędny zapis: „rz”, „ż”, „ó”, „u”, „ch”, „h”, wielka/mała litera, łączna/rozdzielna pisownia przeczenia „nie” w wyrazach.
- Jako błąd ortograficzny drugorzędny (zaznaczany symbolem „o”) traktowany jest błędny zapis zmiękczeń, głosek nosowych („ę”, „ą”), głosek dźwięcznych/bezdźwięcznych (np. „d”- „t”, itp.) w wyrazach.
- Jako błąd interpunkcyjny (zaznaczany symbolem „i”) traktowany jest brak przecinka, kropki lub innego znaku interpunkcyjnego we właściwym miejscu lub postawienie go w miejscu niewłaściwym.
- Sposób przeliczania błędów ortograficznych na ocenę dyktanda:
  - praca bezbłędna - ocena celująca (6)
  - 1 błąd ortograficzny podstawowy - ocena bardzo dobra (5)
  - 2 błędy ortograficzne podstawowe - ocena dobra (4)
  - 3 - 4 błędy ortograficzne podstawowe - ocena dostateczna (3)
  - 5 - 6 błędów ortograficznych podstawowych - ocena dopuszczająca (2)
  - 7 i więcej błędów ortograficznych podstawowych - ocena niedostateczna (1).
- Wpływ błędów ortograficznych drugorzędnych na ocenę dyktanda ucznia:
  - 3 błędy ortograficzne drugorzędne traktowane są jako 1 błąd ortograficzny podstawowy.
- Wpływ błędów interpunkcyjnych na ocenę dyktanda ucznia:
  - 3 błędy interpunkcyjne traktowane są jako 1 błąd ortograficzny podstawowy.
- Stopień trudności dyktanda dostosowany jest do poziomu wiedzy i umiejętności ucznia danej klasy.

- Dyktando każdorazowo jest poprzedzone omówieniem lub przypomnieniem wybranych zasad ortograficznych oraz ćwiczeniami z danej partii materiału.

3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Przy ocenie odpowiedzi/wypowiedzi ustnej bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- zgodność wypowiedzi z tematem,
- stopień wyczerpania treści,
- rozwinięcie odpowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia,
- spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi,
- płynność mówienia,
- dobór słownictwa, przestrzeganie poprawności językowej.

Dłuższa odpowiedź ustna może być oceniana w skali „1” – „6”.

4. Kryteria oceniania prac pisemnych

Przy ocenie pracy pisemnej bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- zgodność z tematem i jego rozwinięcie,
- dobór treści (twórczy lub odtwórczy, formułowanie wniosków, samodzielność i oryginalność sądów - w zależności od tematu),
- właściwa realizacja formy wypowiedzi (lub jej stosowne dobranie),
- kompozycja wypowiedzi, logiczne uporządkowanie treści z zachowaniem proporcji,
- spójność tekstu,
- język, jego bogactwo i komunikatywność, poprawność językowa, urozmaicenie składni,
- pisownia(ortografia, interpunkcja, akapity, czytelność i estetyka zapisu).

Praca pisemna może być oceniana w skali „1” - „6”.

Za prace nie na temat uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez względu na pozostałe walory pracy.

Ocenę celującą za pracę stylistyczną otrzymuje uczeń, który nie popełnił błędów ortograficznych, interpunkcyjnych, językowych i rzeczowych, zastosował interesującą formę wypowiedzi, wprowadził środki celowo wzbogacające wypowiedź i wykazał się wrażliwością polonistyczną, umiejętnościami wykraczającymi poza obowiązujący w danej klasie materiał.

5. Technika głośnego czytania

Przy ocenie głośnego czytania bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- płynność czytania (ilość pomyłek, „zacięć”, poprawek zastosowanych przez nauczyciela),
- wyraźne mówienie (uczeń jest słyszany i rozumiany),
- wyraziste mówienie (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaniepokojenia, wzruszenia itp.)

Technika czytania może być oceniana w skali „1” – „6”.

6. Recytacja

Przy ocenie recytacji bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- znajomość tekstu (ilość pomyłek, „zacięć”),
- wyraźne mówienie (uczeń jest słyszany i rozumiany),
- właściwe tempo mówienia (dostosowane do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych),
- wyraziste mówienie (uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaniepokojenia, wzruszenia itp.).

Recytacja może być oceniana w skali „1” – „6”.

7. Zeszyt przedmiotowy

Przy ocenie zeszytu bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- systematyczność prowadzenia notatek,
- poprawność językową i ortograficzną zapisów,
- realizację uwag nauczyciela dotyczących prowadzenia zeszytu oraz zadań domowych,
- czytelność, przejrzystość, estetykę.

Zeszyt przedmiotowy może być oceniany w skali „1” – „6”.

8. Współpraca w grupie

Przy ocenie pracy w grupie bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- ogólne zaangażowanie w prace grupy,
- bezpośredni wkład w realizację powierzonego zadania,
- stopień wywiązania się z pełnionej funkcji,
- umiejętności współpracy z innymi,
- rozumienie własnej sytuacji w grupie.

Praca w grupie może być oceniana w skali „1” – „6” lub za pomocą plusów i minusów.

Indywidualna ocena ucznia nie musi być taka sama, jak oceny jego kolegów z grupy, zależy bowiem od jego indywidualnego zaangażowania.

9. Szczegółowe kryteria wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny są do wglądu u nauczyciela.

Ogólne kryteria ocen z języka polskiego dla klas 4 - 7

Ocena celująca

Uczeń:

- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- nie powiela cudzych pomysłów i poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości,
- czyta ze zrozumieniem teksty literackie, potrafi interpretować teksty przewidziane w programie,
- potrafi przygotować twórczą i oryginalną recytację, inscenizację,
- w mowie i piśmie posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem,
- poprawnie stosuje reguły ortograficzne nawet w trudnych wyrazach,
- aktywnie uczestniczy w lekcji i zajęciach pozalekcyjnych związanych z językiem polskim (np. udział w akademiach, inscenizacjach, współpracuje z gazetką szkolną),
- regularnie odrabia prace domowe i zadania dodatkowe,
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (estetyczne pismo, zapisany temat, data),
- systematycznie pracuje w czasie pracy samodzielnej na lekcji,
- osiąga sukcesy w konkursach polonistycznych.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- w wyczerpującym stopniu opanował materiał przewidziany w programie,
- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy i ćwiczenia,
- czyta ze zrozumieniem teksty literackie przewidziane w programie, podejmuje próby samodzielnej interpretacji,

- przygotowuje ciekawe prezentacje, recytacje i inscenizacje,
- wypowiada się w sposób poprawny i precyzyjny,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- regularnie odrabia prace domowe i często wykonuje prace nieobowiązkowe,
- sporadycznie popełnia błędy ortograficzne,
- prowadzenie zeszytu i praca własna jw.

Ocena dobra

Uczeń:

- w zakresie wiedzy przedmiotowej ma niewielkie braki,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, trudniejsze z pomocą nauczyciela,
- czyta ze zrozumieniem, samodzielnie potrafi znaleźć w tekście potrzebne informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych i stylistycznych,
- stosuje reguły ortograficzne, popełnia niewiele błędów,
- bierze czynny udział w lekcji,
- regularnie odrabia prace domowe, czasem także nieobowiązkowe,
- zeszyt, praca własna jw.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- posiada podstawowe wiadomości przewidziane programem, choć jego wiedza jest fragmentaryczna, ma problemy z samodzielnym jej wykorzystaniem,
- trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- wypowiada się w zasadzie poprawnie, choć zasób jego słownictwa nie jest bogaty, nie popełnia rażących błędów językowych,
- sporadycznie zabiera głos na lekcji,
- odrabia obowiązkowe prace domowe.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- ma duże braki w wiedzy,
- nawet proste zadania wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- nie potrafi samodzielnie przeczytać ze zrozumieniem tekstu literackiego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia dużo błędów, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcji, ale wykazuje chęć do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej,
- nie pracuje systematycznie w czasie pracy własnej.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w posiadanej wiedzy,
- nie potrafi wykonać zadania nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- nie rozumie poleceń nauczyciela,

- nie odrabia prac domowych,
- nie pracuje w czasie pracy własnej.

IV. DOSTOSOWANIE ZASAD OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (dotyczy to sprawdzianów cichego czytania ze zrozumieniem, sprawdzianów z treści lektur, sprawdzianów ze znajomości wybranych zagadnień nauki o języku).

100% punktów - 96% punktów - celujący (6)

95% - 80% punktów - bardzo dobry (5)

79% - 60% punktów - dobry (4)

59% - 40% punktów - dostateczny (3)

39% - 20% punktów - dopuszczający (2)

19% - 0% punktów - niedostateczny (1)

2. Tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu prac i ćwiczeń redakcyjnych wynosi 50% więcej niż u innych uczniów, pod warunkiem spełnienia kryterium długości pracy.

3. Kryteria oceniania dyktand:

0 - 1 bł. - celujący (6)

2 - 3 bł. - bardzo dobry (5)

4 - 5 bł. - dobry (4)

6 - 7 bł. - dostateczny (3)

8 - 10 bł. - dopuszczający (2)

11 i więcej bł. - niedostateczny (1)

4. Uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda na ocenę dopuszczającą (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela).

5. Przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio: komunikatywność wypowiedzi i czytelność, z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma. Dodatkowo, uczniowie poprawiają dyktanda „do skutku” (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek nanoszonych przez nauczyciela).

6. Uczniowie ze stwierdzoną dysleksją rozwojową mają prawo do wydłużonego czasu pracy podczas sprawdzianów, prac klasowych, wypowiedzi.

7. Uczniowie ze stwierdzoną dysleksją rozwojową lub dysgrafią mogą domowe prace pisemne przygotowywać na komputerze.

8. Nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu indywidualne zalecenia poradni psychologiczno - pedagogicznej zapisane w opiniach poszczególnych uczniów.

**nauczyciel języka polskiego
Monika Kowalik**

